

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ «ВІЦЕБСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ П. М.
МАШЭРАВА»

Факультэт гуманітарыстыкі і моўных камунікацый

Кафедра агульнага і рускага мовазнаўства

Дапушчана да абароны

«12» 04 2021 г.

Загадчык кафедры

Г.М. Мезенка



МАГІСТАРСКАЯ ДЫСЕРТАЦЫЯ

**ПРАГМАТЫКА СУЧАСНАГА ПУБЛІЦЫСТЫЧНАГА ТЭКСТУ
(НА МАТЭРЫЯЛЕ БЕЛАРУСКАМОЎНАГА ПЕРЫЯДЫЧНАГА ДРУКУ)**

Спецыяльнасць 1-21 80 11 Мовазнаўства

*Работа
зацверджана
27.04.2021
с оцэнкай
"10" (дзясяць)
Секретарь ФЭК*

Лукашовай Лізаветы Вячаславаўны,

2-гі курс

Навуковы кіраўнік:

Семянькова Галіна Канстанцінаўна,

дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства,

кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Віцебск, 2021

Рэферат

Магістарская праца 143 с., 71 крыніца, 1 дадатак.

ПРАГМАТЫКА, СМІ, ЗАГАЛОВАЧНЫ КОМПЛЕКС, ЛІД, ЗАГАЛОВАК, СРОДКІ ІНТЭНСІФІКАЦЫІ, ТЭКСТ.

Аб'ект даследавання – прагматычна арыентаваныя беларускамоўныя газетна-публіцыстычныя тэксты інтэрнэт-выдання «Звязда» і друкаванай газеты «Витебские вести» за 2018 – 2021 гг.

Прадмет даследавання – прагматычныя асаблівасці беларускамоўных тэкстаў СМІ.

Мэта даследавання – устанавіць асноўныя спосабы перадачы прагматычнай інфармацыі ў беларускамоўным газетна-публіцыстычным тэксце.

Метады даследавання – тэкстуальна-аналітычны, тыпалагічны, метады кампанентнага аналізу.

Элементы навізны: на аснове тэкстуальнага і кампанентнага аналізу вызначаны прагматычна моцныя пазіцыі беларускамоўных тэкстаў СМІ і іх функцыянальны патэнцыял; устаноўлены тэндэнцыі ва ўжыванні вобразна-выяўленчых сродкаў у загалюках журналісцкіх публікацый.

Тэарэтычная і практычная значнасць: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры распрацоўцы спецкурсаў па вучэбных дысцыплінах «Літаратурнае рэдагаванне», «Стылістычнае рэдагаванне і карэктура», «Культура і стылістыка беларускага маўлення», «Лінгвістыка тэксту», «Прагматыка тэксту», а таксама з'яўляюцца карыснымі для павышэння эфектыўнасці працы сродкаў масавай інфармацыі.

Змест	
Уводзіны.....	5
1 Тэарэтычныя асновы навуковага даследавання тэксту перыядычнага друку ў прагматычным аспекце.....	7
1.1 Вытокі і развіццё прагматычнага падыходу ў лінгвістыцы.....	7
1.2 Журналісцкі тэкст як носьбіт інфармацыі. Яго характарыстыка, прагматычная скіраванасць і функцыянальнае прызначэнне.....	11
1.3 Сутнасць прагматычнага аналізу артыкула СМІ: структура і катэгорыі.....	19
2 Асаблівасці структурна-семантычнай арганізацыі прагматыкі тэкстаў перыядычнага друку.....	23
2.1 Загалоначны комплекс як неад’емны кампанент журналісцкага артыкула.....	23
2.1.1 Функцыянальнае прызначэнне загалоначнага комплексу публіцыстычнага артыкула.....	27
2.1.2 Загалавак – першасны і найважнейшы элемент публікацыі. Функцыянальны і прагматычны патэнцыял загалоўкаў.....	29
2.1.3 Віды загалоўкаў артыкулаў СМІ па спосабе іх выражэння.....	34
2.2 Лід-абзац газетна-публіцыстычнага тэксту як прагматычна моцная пазіцыя. Роля лід-абзаца ў беларускамоўных артыкулах перыядычнага друку.....	37
2.2.1 Асаблівасці выражэння зместу лід-абзацаў у беларускамоўных публіцыстычных тэкстах.....	41
2.3 Урэзка – другасная пазіцыя актуалізацыі прагматычнага значэння і яе асноўныя віды ў сучасных журналісцкіх артыкулах.....	46
3 Спосабы інтэнсіфікацыі прагматычнага значэння ў газетна-публіцыстычных тэкстах беларускамоўных СМІ (на прыкладзе	

загалоўкаў).....	50
3.1 Прагматыка ўключэння онімаў, у тым ліку прэцэдэнтных.....	50
3.2 Метафары, фразеалагізмы і перыфразы як сродкі інтэнсіфікацыі прагматычнага значэння ў складзе моцных пазіцый газетна-публіцыстычнага тэксту.....	56
3.3 Камунікатыўныя стратэгіі, што рэалізуюцца ў тэкстах беларускамоўнага перыядычнага друку.....	57
3.4 Мадэлі маўленчага ўздзеяння на адрасата.....	60
3.5 Асаблівасці ўспрыняцця і інтэрпрэтацыі інфармацыі ў публікацыях СМІ рэцыпіентамі.....	61
Заключэнне.....	66
Спіс выкарыстаных крыніц.....	69
Спіс апублікаваных навуковых работ аўтара.....	77
Дадатак А Прагматычна моцныя пазіцыі беларускамоўных артыкулаў СМІ.....	79

Уводзіны

Пад уплывам тэндэнцыі эканоміі часу журналістыка становіцца арыентаванай не на глыбокі аналіз падзей, а на лаканічную перадачу інфармацыі. Як паказваюць даследаванні сучасных псіхолагаў пераважная ж большасць (87%) чытачоў надаюць увагу толькі тэксту, вылучанаму асаблівым колерам, шрыфтам ці кеглем, сродкам, што ўжываюцца журналістамі спецыяльна і разлічаны на стварэнне пэўнага эфекту. У сувязі з гэтым змяняецца і ўзмацняецца роля некаторых адзінак тэксту, спецыяльна арыентаваных на ўспрыняцце публікацыі адрасатам. Гаворка ідзе пра прагматычна арыентаваныя сродкі, якія з'яўляюцца фактарам, што «адказвае» за сувязь з рэцыпіентам.

Актуальнасць тэмы: веданне структурна-семантычных і функцыянальных асаблівасцей беларускамоўных журналісцкіх публікацый дазваляе прадставіць тэкст СМІ з пункту погляду прагматыкі, выявіць спосабы ўзмацнення прагматычнага патэнцыялу газетна-публіцыстычных тэкстаў. Наш зварот да мовы публіцыстычнага тэксту тлумачыцца, перш за ўсё, недаацэнкай важнасці даследавання спараджэння і ўспрымання журналісцкага твора і слабай вывучанасцю яго як прасторы існавання моўнага знака ў беларускіх мовазнаўстве, што адмоўна ўплывае на якасць журналісцкіх твораў.

Аб'ект даследавання – прагматычна арыентаваныя беларускамоўныя газетна-публіцыстычныя тэксты інтэрнэт-выдання «Звязда» і друкаванай газеты «Витебские вести» за 2018 – 2021 гг.

Прадмет даследавання – прагматычныя асаблівасці беларускамоўных тэкстаў СМІ.

Мэта даследавання – устанавіць асноўныя спосабы перадачы прагматычнай інфармацыі ў беларускамоўным газетна-публіцыстычным тэксце.

Для дасягнення пастаўленай мэты былі пастаўлены наступныя задачы:

1) даць агляд тэорыі, што мае дачыненне да прагматыкі і прагматычнага аналізу тэксту;

- 2) выявіць асноўныя прагматычныя катэгорыі журналісцкага твора;
- 3) устанавіць найбольш характэрныя для сучаснай газеты камунікатыўныя задачы;
- 4) вылучыць структурныя складнікі публікацыі СМІ, іх функцыянальныя асаблівасці і прагматычны патэнцыял;
- 5) вызначыць спосабы ідэнтыфікацыі прагматычнага значэння ў моцных пазіцыях беларускамоўнага газетна-публіцыстычнага тэксту.

Матэрыялам даследавання, атрыманым метадам суцэльнай выбаркі, паслужыла картатэка публіцыстычных артыкулаў за 2018 – 2021 гады. Колькасць прааналізаваных прыкладаў – 200 адзінак.

Метады даследавання – тэкстуальна-аналітычны, тыпалагічны, метады кампанентнага аналізу.

Элементы навізны: на аснове тэкстуальнага і кампанентнага аналізу вызначаны прагматычна моцныя пазіцыі беларускамоўных тэкстаў СМІ і іх функцыянальны патэнцыял; устаноўлены тэндэнцыі ва ўжыванні вобразна-выяўленчых сродкаў у загалюках журналісцкіх публікацый.

Тэарэтычная і практычная значнасць: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры распрацоўцы спецкурсаў па вучэбных дысцыплінах «Літаратурнае рэдагаванне», «Стылістычнае рэдагаванне і карэктура», «Культура і стылістыка беларускага маўлення», «Лінгвістыка тэксту», «Прагматыка тэксту», а таксама з'яўляюцца карыснымі для павышэння эфектыўнасці працы сродкаў масавай інфармацыі.

Спис використаних джерел

- 1 Агапова, А.Н. Заголовок в современной русской прессе: эпистемический и прагматический аспекты: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / А.Н. Агапова; Волгоградский государственный педагогический университет. – Волгоград, 2011. – 24 с.
- 2 Адмони, В.Г. Система форм речевого высказывания: монография / В.Г. Адмони. – СПб.: Наука, 1994. – 153 с.
- 3 Арутюнова, Н.Д., Падучева, Е.В. Истоки, проблемы и категории прагматики / Н.Д. Арутюнова // Новое в зарубежной лингвистике. – Вып. XVI: Лингвистическая прагматика / Общ. ред. Е.В. Падучевой. – М.: Прогресс, 1985. – С. 3–42.
- 4 Арутюнова, Н.Д. Прагматика / Н.Д. Арутюнова // Языкознание. Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева. – 2-е изд. – М.: Большая Российская Энциклопедия, 1998. – С. 389–390.
- 5 Белова, Ю.А. Стратегии интерпретации смысла газетных заголовков британских медиа-текстов: автореф. дис. ... канд. филолог. наук: 10.02.04. [Электронный ресурс] / Ю.А. Белова; Башкирский государственный университет. – Уфа, 2009. – 24 с. Режим доступа: <http://www.dslib.net>. – Дата доступа: 14.11.2020.
- 6 Береснева, А.Н. Публицистический текст в аспекте эмотивности (возможности композиционно-синтаксического уровня) / А.Н. Береснева // Наука – образованию, производству, экономике: материалы 72-й регион. научн.-практ. конф. преподавателей, науч. сотрудников и аспирантов, Витебск, 20 февраля 2020 г. – Витебск: ВГУ им. П. М. Машерова, 2020. – С. 205–106.
- 7 Бессонов, А.П. Газетный заголовок. / А.П. Бессонов. — Ленинград: Наука, 1958. – 62 с.
- 8 Булыгина, Т.В. О границах и содержании прагматики / Т.В. Булыгина // II Изв. АН СССР, Серия литературы и языка. – Т. 40. – № 4. – 1981. – С. 333–342.

9 Буркова, Т.А. Функциональный потенциал имен собственных // [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/funktsionalnyu-potentsial-imen-sobstvennyh>. – Дата доступа: 18.10.2020.

10 Васильева, Н.В. Собственное имя в мире текста / Н.В. Васильева. – М: Либроком, 2009. – 227 с.

11 Вежбицкая, А. Семантические универсалии и описание языков / А. Вежбицкая // Понимание культур через посредство ключевых слов. – М., 1999. – 783 с.

12 Гавра, Л.П. Основы теории коммуникации: учеб. пособие для бакалавров и специалистов / Л.П. Гавра. – СПб, 2011. – 284 с.

13 Гак, В.Г. Прагматика и языковое варьирование / Г.В. Гак // Языковые преобразования / Г.В. Гак. – М.: Школа "Языки русской культуры", 1998. – С. 554–587.

14 Гальперин, И.Р. Текст как объект лингвистического исследования / И.Р. Гальперин. – М.: Наука, 1981. – 110 с.

15 Глаголева, А.В. Интертекстуальность как средство формирования имиджа в заголовках медиатекстов / А.В. Глаголева // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2014. – № 6 (36). – С. 36–40.

16 Говорова, В.Ф. Прагматическая функция научного текста / В.Ф. Говорова // Актуальные проблемы прагмалингвистики в контексте межкультурной коммуникации: материалы Всерос. науч. конф., 7–8 дек. 2006 г. – Тольятти: ТГУ, 2006. – С. 124–127.

17 Дейк Т.А. ван. Вопросы прагматики текста / Т.А. ван Дейк // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 8 Лингвистика текста. Прогресс. М., 1978. – С.259–336.

18 Деминова, М.А. Онтология современного медиатекста / М.А. Деминова // [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://journalurfu.blogspot.com/2015/04/blog-post_67.html. – Дата доступа: 25.11.2020.

19 Жуков, А.С. О соотношении понятий «лид» и «хэдлайн» в новостных материалах традиционных и интернет-СМИ / А.С. Жуков // Молодой ученый. – 2013. – № 4. – С. 69–71.

- 20 Залевская, А.А. Слово в лексиконе человека: Психолингвистические исследования / А.А. Залевская. – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1990. – 208 с
- 21 Зекиева, П.М. Заголовочный комплекс в газете как макроструктура имени статьи [Электронный ресурс] / П.М. Зекиева // Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 2, Филология и искусствоведение. – 2011. – № 1. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru>. – Дата доступа: 29.11.2020.
- 22 Иваненкова, Н.Н. Структура и функции заголовков газеты «Союзное вече» / Scriptamanent [Электронный ресурс]. – 2015. – № 21. – С. 52–55. – Режим доступа: https://elibrary.ru/download/elibrary_25409799_59744393.pdf. – Дата доступа: 11.11.2020.
- 23 Іўчанкаў, В.І. Дыскурс беларускіх СМІ. Арганізацыя публіцыстычнага тэксту / В.І. Іўчанкаў. – Мінск: БДУ, 2003. – 257 с.
- 24 Каменская, О.Л. Текст и коммуникация: учеб. пособие для ин-тов и фак-товиностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 152 с.
- 25 Каменская, О.Л. Прагматические свойства текста / О.Л. Каменская // Язык как коммуникативная деятельность человека: сб. научн. трудов МГПИИЯ им. М. Тореза. – Вып. 284. – 1987. – С. 20–26.
- 26 Ким, М.Н. Технология создания журналистского произведения / М.Н. Ким. – СПб., 2001. – 320 с.
- 27 Колесниченко, А.В. Заголовок, лид, концовка / А.В. Колесниченко // Практическая журналистика: Раздел 10. – М.: Издательство МГУ, 2008. – 179 с.
- 28 Комарова, З. И. Технология научных исследований в системной методологии современной лингвистики: учеб. пособие / З. И. Комарова ; ФГБОУ ВПО «Урал. гос. пед. ун-т». – Екатеринбург, 2016. – 209 с.
- 29 Корнилова, К.Е. Функции заголовков современных журналистских текстов / Известия вузов. Северокавказский регион [Электронный ресурс]. – 2007. – Спецвыпуск. – С. 118–119. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/funktsii-zagolovkov-sovremennyh-zhurnalistiskihtekstov/viewer>. – Дата доступа: 11.11.2020.

30 Кузнецова, Я.В. Прецедентные феномены в цикле И. Северянина «Медальоны»: функционально-типологическая характеристика: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Я.В. Кузнецова; Череповецкий государственный университет. – Череповец, 2002. – 24 с.

31 Лазарева, Э.А. Заглавие и начало газетного текста / Э.А. Лазарева // Слово в системных отношениях на разных уровнях языка. – Свердловск, 1989. – С. 121–132.

32 Лазарева, Э.А. Заголовок в газете: учеб. пособие для студентов-журналистов / Э.А. Лазарева. – Свердловск: Изд-во Урал. ун-та, 1989. – 96 с.

33 Лазарева, Э.А. Заголовочный комплекс текста – средство организации и оптимизации восприятия [Электронный ресурс] / Э.А. Лазарева // Известия Уральского государственного университета, 2006. – С. 158-160. Режимдоступа: elar.urfu.ru. – Дата доступа: 28.11.2020.

34 Леонтьев, А.А. Психология общения / А.А. Леонтьев. – М: Смысл, 1997. – 365 с.

35 Ляшчынская, В.А. Анамастыка, тэрміналогія і фразеалогія / В.А. Ляшчынская. – Мінск: РІВШ, 2011. – 166 с.

36 Маракуліна, Т.М. Загалоўкі публіцыстычных тэкстаў газеты «Наша Ніва»: функцыянальны і структурны аспект даследавання / Т.М. Маракуліна // Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. – 2011. – №4. – 125 с.

37 Масарэнка, Ю.А. Ідэйна-эстэтычная роля імя/назвы ў беларускай мастацкай прозе / Ю.А. Масарэнка // Сучасная беларуская літаратура і працэсы славянскага культурна-цывілізацыйнага ўзаемадзеяння: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі: Мінск, 28 мая 2008 года / рэдкал.: В.А. Максімовіч (навуковы рэдактар) [і інш.]. – Мінск, 2008. – С. 99–101.

38 Матвеева, Г.Г. Актуализация прагматического аспекта научного текста / Г.Г. Матвеева. – Ростов: Издательство Ростовского университета, 1984. – 132 с.

39 Матвеева, Т.В. Учебный словарь: русский язык, культура речи, стилистика, риторика / Т.В. Матвеева. – М.: Флинта, 2019. – 432 с.

40 Матвеева, Т.В. Функциональные стили в аспекте текстовых категорий: синхронно-сопоставительный очерк / Т.В. Матвеева. – Свердловск: Изд-во Урал. ун-та, 1990. – 172 с.

41 Моррис, Ч.У. Значение и означивание. Знаки и действия // Семиотика: Антология / Сост. Ю. С. Степанов. Изд. 2-е, испр. и доп. – М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2001. – С. 129–143.

42 Моррис, Ч.У. Основания теории знаков / Ч.У. Моррис // Семиотика. Сборник переводов. Под ред. Ю.С. Степанова. – М.: Радуга, 1982. – 634 с.

43 Наер, В.Л. Прагматика научных текстов (вербальный и невербальный аспекты) / В.Л. Наер // Функциональные стили (лингвометодические аспекты). – М., 1985. – С. 14–25.

44 Назаров, А.А. Коммуникативные стратегии периодических печатных изданий на региональном информационном рынке [Электронный ресурс] / А.А. Назаров. – Режим доступа: <http://cheloveknauka.com/kommunikativnye-strategiiperiodicheskikh-pечатnyh-izdaniy-na-regionalnom-informatsionnom-rynke>. – Дата доступа: 02.03.2020.

45 Нахимова, Е.А. Прецедентные имена в массовой коммуникации [Эл.ресурс] / Е.А. Нахимова. – Екатеринбург, 2007. – Режим доступа: <http://www.philology.ru>. – Дата доступа: 04.12.2020.

46 Негрышев, А.А. Прагматика интертекстуальности в новостном дискурсе СМИ (на материале информационных заметок) [Электронный ресурс] / А.А. Негрышев // Inter-Cultural-Net: Международный (электронный) научно-практический журнал. Вып. 4. — Владимир: ВФ НГЛУ им. Н.А. Добролюбова, 2005. — С. 25–36. Режим доступа: http://medialing.spbu.ru/upload/files/file_1394712794_681.pdf. – Дата доступа: 22.12.2020.

47 Нестерова, И.А. Интенсификатор и интенсификации в лингвистике / И.А. Нестерова // Энциклопедия Нестеровых [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://odiplom.ru/lab/intensifikator-i-intensifikacii-v-lingvistike.html>. – Дата доступа: 10.12.2020.

48 Олешков, М.Ю. Интенция как основа коммуникативной стратегии в институциональном дискурсе / М.Ю. Олешков // Русский язык: исторические судьбы и современность: III Международный конгресс исследователей русского языка: труды и материалы, Москва, МГУ им. М.В. Ломоносова, филологический факультет, 20–23 марта 2007 г. / Составители М.Л. Ремнева, А.А. Поликарпов. – М.: МАКС Пресс, 2007. – С. 401–402.

49 Падучева, Е.В. Прагматические аспекты связности диалога / Е.В. Падучева // Прагматические аспекты связности диалога. – М. – Наука, 1982. – т. 41. – №4. – С. 305 – 313.

50 Падучева, Е.В. Семантика, прагматика, референция / Е.В. Падучева // Семантические исследования. – М.: Школа "Языки русской культуры", 1996. – С. 221–250.

51 Панина, Н.Н. Функции газетного заголовка / Н.Н. Панина // Вестник МГОУ. – 2007. – № 2. – С. 66–68.

52 Покровская, Е.В. Понимание современного газетного текста (прагматический аспект) / Е.В. Покровская. – М., 2003. – 259 с.

53 Прохорова, К.В. Заголовочный комплекс в медиатексте: особенности функционирования [Электронный ресурс] / К.В. Прохорова // Вестник Санкт-Петербургского государственного университета. – Серия 9. – 2012. – Вып. 1. – С. 238–246. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru>. – Дата доступа: 14.12.2020

54 Рожнова, О.И. Генезис журнальной формы. Стилеобразующая роль структуры издания: автореф. дис. ...канд. филол. наук [Электронный ресурс] / О.И. Рожнова; МГХПА им. С.Г. Строганова. – Режим доступа: <http://cheloveknauka.com>. – Дата доступа: 05.05.2014.

55 Розенталь, Д.Э., Теленкова, М.А. Справочник по русскому языку. Словарь лингвистических терминов / Д.Э. Розенталь. – Минск: Оникс, Мир и Образование, Харвест, 2008. – 624 с.

- 56 Рубакин, Н.А. Психология читателя и книги. Краткое введение в библиологическую психологию / Н.А. Рубакин. – М., 1977. – 263 с.
- 57 Сабурова, Н.В. Заголовочная игра слов как смыслоформирующий механизм текста: на примере англоязычной публицистики: автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.04 / Н.В. Сабурова; Санкт-Петербургский государственный университет. – СПб., 2007. – 19 с.
- 58 Славкин, В.В. Заголовок в современном газетном тексте / В.В. Славкин // Журналистика и культура русской речи. – 2003. – № 3. – С. 40–49.
- 59 Степанов, Ю.С. В поисках прагматики (проблема субъекта) // Изв. АН СССР. Сер. ЛиЯ. 1981. – Т. 40. – № 4. – С. 325–332.
- 60 Степанов, Ю.С. Методы и принципы современной лингвистики / Ю.С. Степанов. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 312 с.
- 61 Стернин, И.А. Метод, методика, прием [Электронный ресурс] / И.А. Стернин // Вопросы психолингвистики. – 2008. – №7. – Режим доступа: <http://sterninia.ru/index.php/studentam-i-aspirantam/item/60-metod-metodika-priem>. – Дата доступа: 01.12.2020.
- 62 Столнейкер, Р.С. Лингвистическая прагматика / Р.С. Столнейкер // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 16: Лингвистическая прагматика: сб. ст. / под ред. Е.В. Падучевой. – М.: Прогресс, 1985. – С. 419–438.
- 63 Сыроватская, Н.С. Языковые средства управления вниманием аудитории аналитического журналистского текста / Н.С. Сыроватская // Изв. Рос. гос. ун-та им. А.И. Герцена, 2011. – № 130. – С. 102–108.
- 64 Тимохина, Ю.В. Публицистический подзаголовок как социопрагматический фактор [Электронный ресурс] / Ю.В. Тимохина // Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 9, Журналистика, лингвистика, переводоведение и филология. – 2016. – Вып. 14. – С. 203–206. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru>. – Дата доступа: 14.12.2020.

65 Фонякова, О.И. Имя собственное в художественном тексте / О.И. Фонякова. – Ленинград : ЛГУ, 1990. – 103 с.

66 Цікоцкі, М.Я. Стылістыка публіцыстычных жанраў / М.Я. Цікоцкі. – Мінск: Вышэйшая школа, 1971. – 288 с.

67 Чаковская, М.С. Текст как сообщение и воздействие / М.С. Чаковская. – М.: Высш. шк., 1986. – 128 с.

68 Чигирина, Т.Ю. Заголовки в советских и постсоветских газетах в аспекте интертекстуальности и лингвокультурологии: автореф. дис...канд. филол. наук: 10.02.01 / Т.Ю. Чигирина; Воронежский государственный университет. – Воронеж, 2007. – 19 с.

69 Шипкин, Н.Э. Классификация лидов газетных публикаций с точки зрения содержательного критерия / Н.Э. Шипкин // [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://confcontact.com/20110531/so_shinkin.htm. – Дата доступа: 26.02.2019.

70 Шостак, М.И. Журналистика новостей / М.И. Шостак // Журналист. – 1997. – №8. – 70 с.

71 Яшкін, І.Я. Беларускія геаграфічныя назвы. Тапаграфія. Гідралогія / І.Я. Яшкін. – Мінск: Навука і тэхніка, 1971. – 256 с.

Спіс апублікаваных навуковых работ аўтара

1 Лукашова, Л.В. Анамастычныя адзінкі ў загалюўках СМІ ў структурна-тыпалагічным аспекце / Л.В. Лукашова // XIII Машэраўскія чытанні: матэрыялы міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі студэнтаў, аспірантаў і маладых вучоных, Віцебск, 18 кастрычніка 2019 г. / Віц. дзярж. ун-т; рэдкал.: І.М. Прышчэпа (гал. рэд.) [і інш.]. – Віцебск: ВДУ імя П.М.Машэрава, 2019. – С. 220–221.

2 Лукашова, Л.В. Віды загалюўкаў артыкулаў СМІ па спосабе іх выражэння / Л.В. Лукашова // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце: матэрыялы III Рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 20–21 лістапада 2019 г. / Віцебск: ВДУ імя П. М. Машэрава, 2019. – С. 56–58.

3 Лукашова, Л.В. Камунікатыўныя стратэгіі, што рэалізуюцца ў загалюўках тэкстаў беларускамоўнага перыядычнага друку / Л.В. Лукашова // Молодость. Интеллект. Инициатива: материалы VIII Междунар. науч.-практ. конф. студентов и магистрантов, Витебск, 22 апреля 2020 г. – Витебск: ВГУ имени П. М. Машерова, 2020. – С. 242–243.

4 Лукашова, Л.В. Мадэлі маўленчага ўздзеяння на адрасата ў загалюўках беларускамоўнага перыядычнага друку / Л.В. Лукашова // Мадэлі маўленчага ўздзеяння на адрасата ў загалюўках беларускамоўнага перыядычнага друку / Л.В. Лукашова // Горинские чтения. Инновационные решения для АПК: материалы Международной студенческой научной конференции, 18-19 марта 2020 года: в 4-х томах. – Т. 4. – Майский: Издательство ФГБОУ ВО Белгородский ГАУ, 2020. – С. 271.

5 Лукашова, Л.В. Эфектыўнасць загалюўкаў беларускамоўных тэкстаў перыядычнага друку / Л.В. Лукашова // Альфа-2020: сб. науч. статей IV Международной научно-практической интернет-конференции молодых исследователей / редкол.: И.Н. Кавинкина (отв. ред.). – Гродно: ГрГУ, 2020. – С. 370–374.

6 Лукашова, Л.В. Спосабы прыцягнення ўвагі чытача да публікацыі: вынікі эксперыменту // XIV Машеровские чтения: материалы междунар. науч.-практ. конф.

студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 21 октября 2020 г. – Витебск: ВГУ имени П. М. Машерова, 2020. – С. 253–255.

7 Лукашова, Л.В. Лексічныя адзінкі як сродак інтэнсіфікацыі беларускамоўнага газетнага тэксту / Л.В. Лукашова // Язык и культура как национальное достояние в поликультурном пространстве: материалы VII межвузовской научно-практической конференции курсантов и студентов, Минск, 19 марта 2021 г. – Минск: ВА РБ, 2021. – С. 46–47.

8 Лукашова, Л.В. Роля і тыпы ўрэзак у тэкстах беларускамоўнага перыядычнага друку / Л.В. Лукашова // Молодость. Интеллект. Инициатива: материалы IX Междунар. науч.-практ. конф. студентов и магистрантов, Витебск, 23 апреля 2021 г. – Витебск: ВГУ имени П. М. Машерова, 2021 (в печати).